

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE KUŚNIERZ

SYMBOL CYFROWY 743[02]

I. OPIS ZAWODU

1. W wyniku kształcenia w zawodzie absolwent powinien umieć:

- 1) rozróżniać, sortować i dobierać skóry futerkowe według charakteru okrywy włosowej i tkanki skórnej;
- 2) czytać rysunek żurnalowy i techniczny;
- 3) czytać podstawową dokumentację techniczną wyrobów kuśnierskich;
- 4) wykonywać rysunek modelowy uwzględniający układ skór w wyrobie kuśnierskim;
- 5) wykonywać formy i szablony podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 6) wykonywać modelowanie konstrukcyjne i wtórne form i szablonów podstawowych wyrobów, z uwzględnieniem układu skór w wyrobie kuśnierskim;
- 7) stosować metody reperacji skór futerkowych;
- 8) stosować, zgodnie z projektem plastycznym, techniki rozkroju skór futerkowych;
- 9) użytkować podstawowe maszyny i urządzenia kuśnierskie;

- 10) obliczać zużycie skór i materiałów wykończeniowych w produkcji usługowo-miarowej;
- 11) stosować zasady kontroli jakości wyrobów kuśnierskich;
- 12) wykonywać kolejne etapy procesu wytwarzania wyrobu kuśnierskiego;
- 13) przestrzegać przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska;
- 14) organizować stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii;
- 15) komunikować się z uczestnikami procesu pracy;
- 16) stosować przepisy Kodeksu pracy dotyczące praw i obowiązków pracownika i pracodawcy oraz warunków pracy;
- 17) stosować przepisy prawa dotyczące wykonywanych zadań zawodowych;
- 18) korzystać z różnych źródeł informacji w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań zawodowych;
- 19) udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy;
- 20) prowadzić działalność gospodarczą.

Kształtowanie postaw przedsiębiorczych oraz przygotowanie do wejścia na rynek pracy powinno przebiegać zarówno w trakcie kształcenia zawodowego, jak i podczas realizacji zajęć edukacyjnych „Podstawy przedsiębiorczości”.

2. Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie kuśnierz powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) konstruowania i modelowania wyrobów kuśnierskich;
- 2) dobierania i przygotowywania skór futerkowych oraz materiałów pomocniczych do wykonywania planowanych wyrobów kuśnierskich;
- 3) wykonywania rozkroju skór i materiałów pomocniczych według opracowanych modeli wyrobów kuśnierskich;
- 4) dokonywania montażu i wykończania wyrobów kuśnierskich;
- 5) regulowania, nastawiania, dokonywania konserwacji i drobnych napraw maszyn i urządzeń kuśnierskich;
- 6) dokonywania oceny jakościowej używanych wyrobów kuśnierskich oraz określania możliwości i sposobu ich renowacji.

II. BLOKI PROGRAMOWE

Zakres umiejętności i treści kształcenia, wynikający z opisu kwalifikacji absolwenta, zawierają następujące bloki programowe:

- 1) surowcowo – projektowy;
- 2) technologiczny;
- 3) podstawy działalności zawodowej.

BLOK: SUROWCOWO – PROJEKTOWY

1. Cele kształcenia

Uczeń (słuchacz) w wyniku kształcenia powinien umieć:

- 1) rozpoznawać skórę futerkową surową, wyprawioną i uszlachetnioną;
- 2) wskazywać zastosowanie różnych związków chemicznych w przetwórstwie skór futerkowych;
- 3) dobierać metody określania jakości skór futerkowych surowych;
- 4) określać wpływ budowy okrywy włosowej i tkanki skórnej na wygląd gotowego wyrobu futrzarskiego;
- 5) rozpoznawać skóry futerkowe garbowane różnymi metodami;
- 6) rozpoznawać skóry futerkowe uszlachetniane różnymi metodami;
- 7) określać właściwości skór gotowych wyprawionych ze zwierząt hodowlanych i dzikich;
- 8) określać właściwości skór wyprawionych ze zwierząt domowych;
- 9) dobierać metody oceny jakościowej tkanki skórnej i okrywy włosowej skór futerkowych;
- 10) identyfikować wady i uszkodzenia tkanki skórnej i okrywy włosowej;
- 11) stosować zasady sortowania i klasyfikowania skór futerkowych;
- 12) rozpoznawać imitacje skór;
- 13) rozpoznawać włókna naturalne i chemiczne;

- 14) identyfikować tkaniny i inne wyroby włókiennicze stosowane w kuśnierstwie;
- 15) określać zasady magazynowania i konserwacji skór futerkowych wyprawionych, materiałów pomocniczych i wyrobów futrzarskich;
- 16) odczytywać rysunek techniczny prostego wyrobu kuśnierskiego;
- 17) interpretować rysunek żurnalowy;
- 18) wykonywać rysunek modelowy wyrobu kuśnierskiego na sylwetkę podstawową;
- 19) dobierać zestawienia kolorystyczne w projekcie wyrobu kuśnierskiego;
- 20) stosować elementy strojów historycznych lub regionalnych w projektach ubiorów współczesnych.

2. Treści kształcenia (działy programowe)

Treści kształcenia są ujęte w następujących działach programowych:

- 1) budowa surowej skóry futerkowej;
- 2) właściwości związków chemicznych stosowanych w przetwórstwie skór futerkowych;
- 3) jakość skór futerkowych;
- 4) rodzaje okrywy włosowej;
- 5) procesy wyprawy i uszlachetniania skór;
- 6) skóry futerkowe pochodzące ze zwierząt domowych, hodowlanych i dzikich;
- 7) właściwości okrywy włosowej i tkanki skórnej skór wyprawionych;
- 8) wady i uszkodzenia skór futerkowych;
- 9) sortowanie i klasyfikacja skór;
- 10) imitacje skór;
- 11) włókna naturalne i chemiczne;
- 12) tkaniny i wyroby włókiennicze w kuśnierstwie;
- 13) zasady magazynowania i konserwacji skór futerkowych wyprawionych, materiałów pomocniczych i wyrobów futrzarskich;
- 14) rysunek techniczny w modelowaniu wyrobów kuśnierskich;
- 15) rysunek żurnalowy i modelowy wyrobu kuśnierskiego;
- 16) podstawy kolorystyki w projektowaniu wyrobu kuśnierskiego;

17) stroje regionalne i elementy historii ubioru.

BLOK: TECHNOLOGICZNY

1. Cele kształcenia

Uczeń (słuchacz) w wyniku kształcenia powinien umieć:

- 1) organizować stanowisko pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz z wymaganiami ergonomii;
- 2) wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu konstrukcji i modelowania form odzieży;
- 3) wykonywać pomiary sylwetki człowieka;
- 4) rysować siatki konstrukcyjne podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 5) stosować zasady ustalania dodatku konstrukcyjnego;
- 6) stosować zasady modelowania form z uwzględnieniem układu skór w wyrobie kuśnierskim;
- 7) wykonywać modelowanie form na sylwetki nietypowe;
- 8) wykonywać szablony podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 9) sortować i dobierać skóry futerkowe;
- 10) stosować zasady reperacji i rozkroju skór futerkowych;
- 11) użytkować urządzenia i maszyny szwalnicze stosowane w kuśnierstwie;
- 12) obliczać zużycie skór w produkcji usługowo-miarowej;
- 13) obliczać zużycie materiałów wykończeniowych w produkcji usługowo-miarowej;
- 14) wykonywać wyrób kuśnierski zgodnie z projektem technologicznym;
- 15) przeprowadzać kontrolę jakości produkcji w kolejnych fazach procesu wytwórczego;
- 16) stosować zasady składowania i przechowywania skór futerkowych i wyrobów gotowych;
- 17) przestrzegać przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania wyrobów kuśnierskich.

2. Treści kształcenia (działy programowe)

Treści kształcenia są ujęte w następujących działach programowych:

- 1) organizacja stanowiska pracy;
- 2) zasady konstrukcji odzieży i innych wyrobów kuśnierskich;
- 3) zasady wykonywania pomiarów sylwetki człowieka;
- 4) zasady ustalania dodatku konstrukcyjnego;
- 5) siatki konstrukcyjne podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 6) modelowanie wyrobów odzieżowych zgodnie z projektem plastycznym i pomiarami sylwetki człowieka;
- 7) szablony podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 8) dobór i sortowanie skór futerkowych;
- 9) reperacja i rozkrój skór futerkowych;
- 10) użytkowanie maszyn i urządzeń stosowanych w kuśnierstwie;
- 11) zużycie skór i materiałów wykończeniowych w produkcji usługowo-miarowej;
- 12) projekt technologiczny;
- 13) kontrola jakości;
- 14) składowanie i przechowywanie skór;
- 15) przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

BLOK: PODSTAWY DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ

1. Cele kształcenia

Uczeń (słuchacz) w wyniku kształcenia powinien umieć:

- 1) wykonywać pracę zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska;
- 2) dobierać środki ochrony indywidualnej do rodzaju wykonywanej pracy;
- 3) organizować stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii;
- 4) interpretować podstawowe pojęcia gospodarki rynkowej;

- 5) rozróżniać rodzaje kosztów i sporządzać kalkulację ceny wyrobu;
- 6) podejmować działania związane z poszukiwaniem pracy;
- 7) stosować przepisy Kodeksu pracy dotyczące praw i obowiązków pracownika i pracodawcy oraz warunków pracy;
- 8) sporządzać dokumenty dotyczące zatrudnienia oraz działalności gospodarczej;
- 9) komunikować się i współpracować z zespołem;
- 10) rozwiązywać problemy;
- 11) podejmować decyzje;
- 12) doskonalić umiejętności zawodowe;
- 13) udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy;
- 14) przestrzegać zasad etyki.

2. Treści kształcenia (działy programowe)

Treści kształcenia są ujęte w następujących działach programowych:

- 1) bezpieczeństwo i higiena pracy;
- 2) ochrona przeciwpożarowa i ochrona środowiska;
- 3) elementy ergonomii;
- 4) podstawowe pojęcia gospodarki rynkowej;
- 5) kalkulacja kosztów usług kuźnierskich;
- 6) metody poszukiwania pracy;
- 7) wybrane przepisy prawa pracy;
- 8) dokumenty związane z zatrudnieniem i prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) zasady i metody komunikowania się;
- 11) elementy socjologii i psychologii pracy;
- 12) formy doskonalenia zawodowego;
- 13) zasady udzielania pierwszej pomocy;
- 14) etyka.

III. PODZIAŁ GODZIN NA BLOKI PROGRAMOWE

Nazwa bloku programowego	Minimalna liczba godzin w okresie kształcenia w % *
Surowcowo-projektowy	15
Technologiczny	55
Podstawy działalności zawodowej	10
Razem	80 **

* Podział godzin na bloki programowe dotyczy kształcenia w szkołach dla młodzieży i w szkołach dla dorosłych (w formie stacjonarnej i zaocznej).

** Pozostałe 20 % godzin jest przeznaczone do rozdysponowania przez autorów programów nauczania na dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy.

IV. ZALECANE WARUNKI REALIZACJI TREŚCI Kształcenia w Zawodzie

Do realizacji treści kształcenia, ujętych w blokach programowych, odpowiednie są następujące pomieszczenia dydaktyczne:

- 1) pracownia projektowania i modelowania wyrobów kuśnierskich;
- 2) pracownia materiałoznawstwa futrzarskiego i odzieżowego;
- 3) warsztaty szkolne.

Pracownia projektowania i modelowania wyrobów kuśnierskich powinna być wyposażona w:

- 1) stoły do dobierania i krojenia skór;
- 2) stelaże do organizowania wystaw;

- 3) manekiny;
- 4) zestaw skór futerkowych;
- 5) zestaw materiałów wykończeniowych i zdobniczych;
- 6) eksponaty wyrobów kuśnierskich;
- 7) formy i szablony podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 8) siatki konstrukcyjne podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 9) konstrukcje podstawowych wyrobów kuśnierskich;
- 10) plansze obrazujące etapy modelowania form wyrobów kuśnierskich z uwzględnieniem układu skór w elementach;
- 11) rysunki modelowe wyrobów kuśnierskich;
- 12) PN-ISO, ISO dotyczące projektowania i modelowania wyrobów kuśnierskich.

Pracownia materiałoznawstwa kuśnierskiego powinna być wyposażona w:

- 1) planimetr;
- 2) grubościomierz;
- 3) zrywarkę;
- 4) zestaw odczynników chemicznych i podstawowy sprzęt do ćwiczeń i pokazów;
- 5) zestaw środków chemicznych do wyprawy i barwienia skór;
- 6) zestaw różnych skór futerkowych;
- 7) kolekcje włókien naturalnych i chemicznych;
- 8) zestaw wyrobów włókienniczych;
- 9) zestaw dodatków;
- 10) schematy procesów różnych metod wyprawy skór;
- 11) PN-ISO, ISO dotyczące klasyfikacji skór surowych, skór futerkowych wyprawionych i uszlachetnionych.

Warsztaty szkolne powinny być wyposażone w:

- 1) maszyny szwalnicze kuśnierskie (jedna dla dwóch uczniów);
- 2) stoły do dobierania skór;
- 3) stoły do krojenia skór;
- 4) stanowiska do nabijania skór i elementów wyrobu kuśnierskiego;
- 5) stoły do pracy ręcznej;
- 6) kleszcze kuśnierskie;

- 7) noże kuśnierskie (jeden dla jednego ucznia);
- 8) grzebienie kuśnierskie (jeden dla dwóch uczniów);
- 9) niezbędne przybory do szycia;
- 10) urządzenia do krojenia skór i materiałów wykończeniowych;
- 11) manekiny (damski, męski, dziecięcy);
- 12) urządzenie do obróbki termicznej;
- 13) katalog ściągów ręcznych;
- 14) eksponaty wyrobów we fragmentach i w całości;
- 15) dokumentacje techniczne;
- 16) PN-ISO, ISO dotyczące konfekcjonowania wyrobów kuśnierskich ze skór futerkowych.

Pracownie powinny składać się z sali lekcyjnej i zaplecza magazynowo – socjalnego. W sali lekcyjnej należy zapewnić stanowisko pracy dla nauczyciela i odpowiednią liczbę stanowisk pracy dla uczniów.

W warsztatach szkolnych powinno znajdować się pomieszczenie do instruktażu.

Praktyczna nauka zawodu może odbywać się w pracowniach i warsztatach szkolnych, przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych wytwarzających odzież i wyroby ze skóry.